

SVERIGES LÄRARFÖRBUND

Till

Kungl skolöverstyrelsen

I Sveriges lärarförbunds yttrande i februari 1968 över skolöverstyrelsens förslag till reviderad läroplan för grundskolan framhölls i olika sammanhang att till reformens genomförande hörde att organisationen av skolans inre arbete översågs och att erforderliga resurser i olika avseenden ställdes till skolornas förfogande. Särskilt underströks sådana frågor som berör förändringarna i lärarnas arbetssituation. Förbundet hänvisade i detta sammanhang även till vad skolöverstyrelsen själv framhållit i sitt förslag om berättigade anspråk på arbetsplatser för lärare i skolans lokaler, assistent- och biträdesmedverkan, relevanta arbetsredskap och läromedel, disponering av skolans läromedel osv.

Lärarförbundet konstaterar att vid införandet av Lgr 69 hösten 1970 ovan angivna problem i stor utsträckning kommer att vara olösta. Förbundet vill därför återigen med skärpa framhålla angelägenheten av snara åtgärder för att berättigade anspråk också skall kunna tillgodoses i praktiken. Förbundet kommer i det följande att närmare precisera vilka frågor som förbundet anser särskilt angelägna för onedelbara åtgärder från skolöverstyrelsens sida. I vissa fall förutsätter ett genomförande av förslagen att ytterligare ekonomiska resurser ställs till förfogande. I dessa fall hemställer förbundet att skolöverstyrelsen uppmärksammar problemen i samband med anslagsäskanden för kommande budgetår. I andra fall erfordras i första hand organisatoriska förändringar i vilka frågor förbundet hemställer att skolöverstyrelsen snarast verkställer erforderliga utredningar samt framlägger förslag.

Ang. frågor i anslutning
till införandet av Lgr 69

12. Ansvarsfrågor

Införandet av delvis nya arbetsformer och en ny arbetsorganisation inom skolan accentuerar behovet av att frågor rörande lärares och skolledares ansvar för elevernas tillsyn närmare klarlägges. Från medlemmar inom förbundet redovisas oro i dessa frågor. Förbundet är medvetet om att rättsläge och ansvarsfördelning inte i förväg kan preciseras för alla de många skiftande situationer som kan uppkomma inom skolan. Icke destomindre är det angeläget att de ansvariga skolmyndigheterna redovisar i vilken omfattning man förväntar att lärarna i praktiken skall kunna fullgöra övervaknings- och tillsynsuppgifter och att information i dessa frågor delges samtliga befattningshavare samt berörda målsmän. Det är vidare angeläget att skolans myndigheter genom tecknande av försäkringar skapar ett tillfredsställande skydd för olika befattningshavare för skadeståndsanspråk som kan uppkomma.

Förbundet har nyligen haft tillfälle att till SÖ avge yttrande över material avsett att ingå i en broschyr om säkerhetsfrågor på skolområdet. Förbundet noterar med tillfredsställelse att en broschyr med i huvudsak föreslaget innehåll utges. Som framgått av ovanstående bör dock eftersträvas ytterligare klarlägganden och vägledning ges för lokal tillämpning. Vidare bör överstyrelsen medverka till att åtgärder skyndsamt vidtages för att skapa ett fullgott försäkringsskydd för de anställda och för arbetsplatsen.

Sammanfattning och hemställan

Läraryrket förutsätter att flera av i denna skrivelse aktualiserade problem redan är föremål för behandling inom skolöverstyrelsen. Förbundet vill dock understryka den betydelse förbundet anser dessa frågor ha för att den nya läroplanen för grundskolan skall kunna genomföras i praktiken. Den fortsatta hanteringen bör därför ske på sådant sätt att berättigade anspråk på förstärkningar och förändrade förutsättningar för arbetets bedrivande snarast skall kunna realiseras.

Med hänvisning till vad i denna skrivelse anförts hemställer

Sveriges lärarförbund därför att skolöverstyrelsen

1. upptager överläggningar med berörda lärarorganisationer ang vakttjänstgöringen i skolan,
2. framlägger förslag om särskild tid till förfogande för klassföreståndaruppgifter samt föranstaltar om en utredning rörande den framtida organisationen av klassföreståndarfunktionen,
3. i petita för budgetåret 1971/72 på nytt uppför förslaget om läromedelsorganisationen och inrättandet av skolintendentbefattningar,
4. uppmärksammar frågor om tillgång på läromedel och deras utformning samt introduktion och inskolning för lärarna i de nya läromedlens användning,
5. föreslår åtgärder för en rationell ordning vad gäller läromedlens lokalmässiga disponering, registrering och skötsel,
6. närmare kartlägger behovet av assistentmedverkan för läromedels-
hantering, skrivuppgifter samt tillsyns- och sysselsättnings-
uppgifter samt framlägger förslag om ökade personella resurser för dessa uppgifter,
7. överser gällande normer för grundskolans lokalbehov vad gäller främst utrymmen för eleverna under fristunder, arbetsrum för lärare, samtalsrum, lärarrummens dimensionering, behovet av samlingssal samt gymnastiksalarnas utformning,
8. framlägger förslag om en utökning av antalet lärarveckotimmar i årskurserna 4 - 6 i klasstyp B2 samt i övrigt omprövar bestämmelserna om tilldelningen av bl a resurstimmar för B-skolorna
9. uppmärksammar behovet av information och fortbildning för

samtliga lärare om undervisningen i internationella frågor samt behovet av förstärkt utbildning inom detta ämnesområde i den grundläggande lärarutbildningen,

10. kartlägger förändringarna i arbetssituationen för speciallärarna respektive klasslärarna vid samordnad specialundervisning samt konsekvenserna ifråga om lokaler, utrustning och fortbildning,
11. vidtager åtgärder för att fortbildningskonsulenter vid länsskolnämnderna redan nästa budgetår skall beredas ökad tid för konsulentuppgifter samt för att en utökning av antalet konsulenter kommer till stånd samt
12. ytterligare kartlägger frågor som sammanhänger med lärares och skolledares ansvar för elevernas tillsyn samt vidtager åtgärder för tillskapandet av ett fullgott försäkringsskydd för berörd personal inom skolområdet.

Slutligen hemställer lärarförbundet att tillfälle snarast skall beredas förbundet till överläggning i här aktualiserade ärende.

Stockholm den 15 maj 1970
För SVERIGES LÄRARFÖRBUND

Hans Hellers

/ Ingrid Lunde